

JESENÍČEK - ČASOPIS ZŠ + MŠ JESENICE

Číslo 11
2013 - 2014

Ročník
39

JESENÍČEK - ČASOPIS ZŠ + MŠ JESENICE

Stránka dějepisu

**Novou rubriku připravují pro čtenáře
Jeseníčku Milan Ondič a Roman Jaroš
z osmé třídy.**

Ahoj, čtenáři Jeseníčku. Pokud tě zajímá historie, tak si určitě přečti následující článek.

Největší a také nejmocnější starověkou civilizací Jižní Ameriky byla říše Inků. V době své největší slávy (v 15. a 16. století) ovládala oblast od And až k pobřeží oceánu – tedy dnešní Kolumbii, Chile, Bolívii, Ekvádor, Argentinu a Peru.

Zpočátku se říše omezovala jen na město Cuzco a jeho bezprostřední okolí. Zakladatel tohoto městského státu Manco Capac (vládl asi v letech 1200 - 1230) a po něm dalších osm

Inků ovládali jen tuto malou oblast. Prvním historicky ověřeným datem incké historie je však rok 1438, kdy se panovníkem stal Pachacuti Yupanqui (vládl v letech 1438 - 1471). Ten proměnil malé incké království v prosperující stát. Byl to také on, kdo nechal postavit na vrcholku horského masivu v nadmořské výšce 2 400 metrů proslulé kultovní centrum Machu Picchu (čti: maču pikču, v překladu „stará hora“). Šlo zároveň o pevnost přístupnou pouze po strmých stezkách a úzkých lávkách, ve své době prakticky nedobytnou. Za vlády jeho syna Tupaca Yupanquiho (1471 - 1493) dosáhla říše svého vrcholu a její rozpínavost byla téměř u konce. Nyní se táhla od dnešní jižní Kolumbie až po střední Chile a od Tichého oceánu až po amazonskou džungli.

Na konci panování dalšího Inky Huayna Capaca (1493 - 1527) přistávají na pobřeží první Španělé, kteří sem zavlékají zkázonosnou epidemii pravých neštovic. Zhoubná nemoc začala decimovat indiánskou populaci a podlehl jí i samotný Huayna Capac. Jeho synové Huascar a Atahualpa se dostali do několikaletého bratrovražedného boje o trůn. Triumfující Atahualpa (1532 - 1533) si však své vítězství nevychutnal. 16. listopadu 1532 přijal se

svým doprovodem pozvání Španělů (v čele s Franciscem Pizarrem), kteří ho však podvedli a zajali. Přestože Atahualpa splnil svůj slib a jeho poddaní naplnili zlatem až ke stropu určenou místnost, Španělé ho nepustili. Poslední incký vládce byl obviněn ze spiknutí a 29. srpna 1533 (podle juliánského kalendáře) ve věku 31 let popraven. Obrovská říše Inků se stala součástí Španělska.

Napsal Milan Ondič

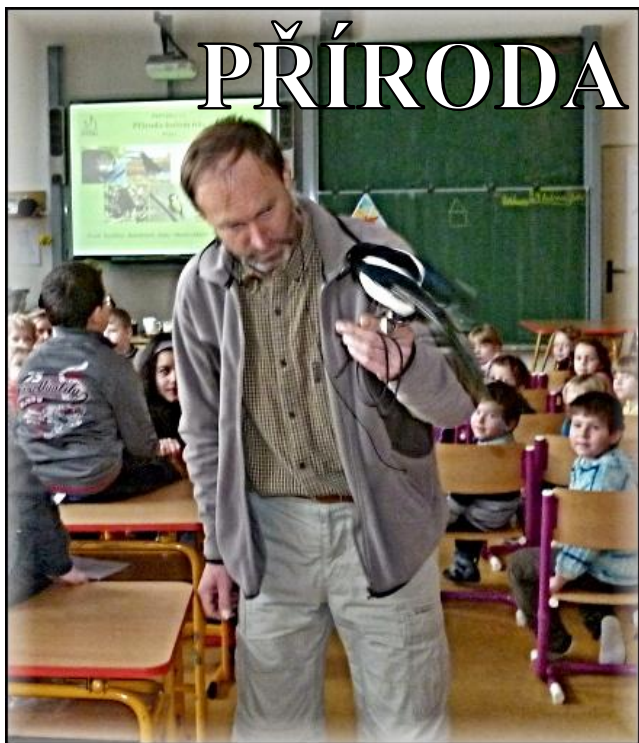

Les Aokigahara, kterému se také říká „Moře stromů“, by mohl být jedním z nejromantičtějších míst v Japonsku. Rozkládá se totiž na severozápadním úpatí hory Fudži na ostrově Honšú. Jenže nenechte se mýlit. Tento les je možná nejděsivější lokalitou na světě. Od 50. let 20. století sem přicházejí lidé, kteří přišli o majetek či práci, nešťastně se zamilovali nebo lidé s trvalými hlubokými depresemi. Cíl mají jediný – spáchat zde sebevraždu!

Často se uvádí, že tento děsivý trend nastartovala kniha významného spisovatele Seicha Matsumota. V jeho románu Kuroi Jukai (Černé moře stromů) si právě v tomto lese sáhli na život dva hlavní hrdinové. Historie sebevražd v lese Aokigahara však vydání knihy předchází.

Japonské úřady si s touto situací nevědí rady. Les nechávají hlídat, zdobí ho cedule s nápisy na téma „Važte si života!“ či „Pomyslete na svou rodinu!“, ale sebevrazi sem míří dál. Podle statistik si zde vzalo život už neuvěřitelných 3 000 lidí! Místní orgány už dokonce musely v lese zavést kamerový systém a všechny, kdo do lesa míří, pečlivě sledují. Jak ale odlišit odhodlaného zoufalce od obyčejného zvědavce nebo dokonce někoho, kdo se tu chce spojit s duchy zemřelých? Ať tak či onak, návštěva lesa Aokigahara je jen pro otrlé.

PŘÍRODA KOLEM NÁS

Ekologický audiovizuální program „Příroda kolem nás“ se uskutečnil v úterý 28. 1. 2014 v učebně výtvarné výchovy. Probíhal od 2. do 5. vyučovací hodiny a vystřídaly se během něho třídy prvního i druhého stupně naší školy. Tématem programu nebyla jen příroda v našem bezprostředním okolí, ale i život zvířat ve městech. Právě města jsou v současnosti jedním z nejbohatších prostředí na počet živočišných druhů.

S přírodovědnými zajímavostmi nás seznamovala sympatická dvojice – pán a paní ze sdružení PENTHEA. Zatímco pán povídal, paní obstarávala ukázky živočichů. Viděli jsme například straku obecnou nebo fretku. Straka se ale bála, takže ji museli předčasně vrátit do klece. Zhlédli jsme rovněž prezentaci o savcích, rybách, obojživelnících, rostlinách, ptácích a plazech. Tak jsme se třeba dozvěděli, že naším nejmohutnějším stromem (co se dřevní hmoty týče) je platan javorolistý, že fretka (tato se jmenovala Pleška, protože dříve byla plešatá) má mnoho společného s tchořem apod. Fretku Plešku na chvíli pustili, aby si prošla třídu, ale ona si to namířila k tašce Petry Sunkovské, protože tam měla svačinu. Bylo to poučné i veselé setkání.

Napsal Petr Jaroš, VI. třída

NAD CIZOKRAJNÝM OVOCEM

V úterý 28. ledna 2014 si každý žák naší páté třídy měl přinést na vyučování nějaké cizokrajné ovoce. K jeho popisu si měl navíc připravit krátkou prezentaci. Skoro celá třída to však měla jen na papíře. Asi tak půl hodiny jsme si prezentace pročítali a pak se po zbytek času věnovali ochutnávání exponátů. Kdo přinesl nejchutnější, vyhrál. Vítězem se stal Martin Vyleta se svým pomelem. Já jsem přinesla kustovnici čínskou. Nikdo ze spolužáků nevěděl, co to je, ale skoro všem chutnala. Nakonec z exponátů nezbylo nic, ale třída poznala cizokrajné ovoce jak podle vzhledu, tak i podle chuti.

Napsala Adéla Parpelová, V. třída

OKRESNÍ KOLO DĚJEPISNÉ OLYMPIÁDY

V úterý 28. ledna 2014 proběhlo v DDM Rakovník okresní kolo dějepisné olympiády. Soutěže se zúčastnili i naši žáci, dokonce měli mezi soutěžícími největší zastoupení (Vašek Hron, Šárka Hudčková a Petra Sunkovská z 9. třídy + Roman Jaroš z 8. třídy).

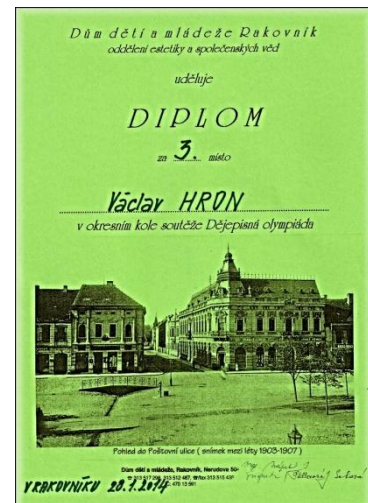
Na vypracování soutěžních úkolů pod dohledem pedagogů (téma „Město v proměnách času“) měli všichni 90 minut. Poté odborná porota hodnotila jednotlivé práce.

Jak ukazují výsledky, naši žáci zúročili pečlivou přípravu pod vedením p. uč. Hrůzové a ve velké konkurenci se neztratili. Obrovským úspěchem je zejména 3. místo Vaška Hrona, který se nejen stal úspěšným řešitelem, ale také postoupil do krajského kola. Škoda jen, že se soutěže nemohl zúčastnit Milan Ondič z 8. třídy, který ve školním kole obsadil 2. místo a na okresní kolo se s ostatními svědomitě připravoval...

Vaškovi Hronovi blahopřejeme a ostatním děkujeme za dobrou reprezentaci školy.

Mgr. Petra Hrůzová, vyučující D

JMÉNO	TŘÍDA	BODY	MÍSTO
Václav Hron	IX.	65	3.
Šárka Hudčková	IX.	51,5	15.
Petra Sunkovská	IX.	49,5	16.
Roman Jaroš	VIII.	45,5	18.

OKRESNÍ KOLO MATEMATICKÉ OLYMPIÁDY

Konalo se 22. ledna v DDM Rakovník za účasti 18 žáků z pěti škol okresu (včetně GZWR).

• KATEGORIE: Z9 • JMÉNO	POČET ZÍSKANÝCH BODŮ ZA JEDNOTLIVÉ ÚLOHY				BODY CELKEM
	1	2	3	4	
• Karel Červenka	0	0	0	0	0
• Šárka Hudčková	4	0	0	0	4
• Petra Sunkovská	0	0	0	0	0

Každá správně vyřešená úloha byla hodnocena 6 body.

Úspěšným řešitelem okresního kola se stal žák, který získal alespoň 12 bodů. To se podařilo pouze jedinému soutěžícímu – Borku Požárovovi z Gymnázia Zikmunda Wintra Rakovník, který získal 17 bodů.

NA VÝSTAVĚ MINERÁLŮ

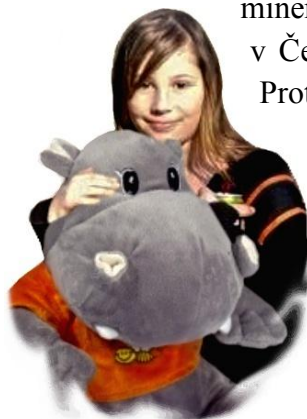
Ne každý den má člověk příležitost prohlédnout si sbírku prvotřídních minerálů. Jedenáct zájemců (většinou žáci z 9. třídy) tuto možnost využilo díky paní učitelce Knappové, s níž v pondělí 3. února 2014 odcestovali do Prahy na pozoruhodnou výstavu „Mineralia“. Nejde však jen o výstavu jako takovou, ale i o největší obchod s minerály ve střední Evropě. Na ploše 1300 m² je zájemcům nabízeno velké množství zcela ojedinělých exponátů z celého světa.

Kdo se s paní učitelkou do Prahy vypravil, musel si přivstat, protože se odjíždělo vlakem v půl sedmé. Nikomu to ale nevadilo a každý se do hlavního města těšil. V Praze jsme byli za necelé tři hodiny. Nejprve jsme zašli na Václavské náměstí a zastavili se u pomníku Jana Palacha a Jana Zajíce. Tento neokázalý pomník je umístěn několik metrů od kašny před budovou Národního muzea, kde se Jan Palach 16. ledna 1969 polil benzínem a zapálil.

Z Václavského náměstí se naše skupina přesunula do budovy naproti Masarykovu nádraží, kde se konala zmíněná výstava minerálů. Budova měla tři patra. Do třetího patra jsme směli vstoupit pod slibem, že se budeme chovat vzorně. Pořadatelé asi nemají dobré zkušenosti s žákovskými exkurzemi. Byla zde dokonce i místnost, kam se registrované osoby dostaly jen na otisk prstu.

Téměř všechny vystavované exponáty byly prodejné, ovšem za nám nepřístupné ceny. Za nejdražší kousek bychom museli zaplatit 1 600 000 Kč! Tak jsme se jen kochali krásou minerálů a peněženky nechali odpočívat. Výstava ale stála za to, nikde jinde v České republice bychom takovou nabídku pod jednou střechou nenašli! Proto děkujeme paní učitelce Knappové, že nás na tuto výstavu vzala.

Napsal Václav Hron, IX. třída

PREVENTIVNÍ PROGRAM V 6. TŘÍDĚ

V pondělí 3. února 2014 se šestá třída paní učitelky Valešové zúčastnila programu, který byl zaměřen na komunikaci a spolupráci mezi dětmi. Program probíhal v učebně výtvarné výchovy, kde se nám věnovaly dvě sympatické pracovnice z P-centra (středisko primární prevence) Plzeň. Jmenovaly se Eva a Markéta.

Když jsme se všichni navzájem seznámili a ujasnili si záměr akce, začaly praktické aktivity. Tak jsme si třeba začali předávat plyšového hrocha. Kdo někomu hrocha dával, musel vysvětlit, proč ho dává právě jemu. Nebylo to vždy jednoduché. Také jsme si opakovali pravidla slušného chování a hovořili o svých právech i povinnostech. Nakonec přišla aktivita, která vyžadovala kolektivní spolupráci. Měli jsme převrátit prostěradlo, které bylo rozloženo na podlaze a zatíženo nejen žákyní na židličce (Miriam Knotková), ale i ostatními žáky naší třídy. Bez vzájemné spolupráce by to opravdu nešlo. Preventivně zaměřený program byl velmi poučný a určitě splnil svůj účel. A co víc: v průběhu měsíců února a března bude mít ještě čtyři pokračování.

Napsala Dominika Laubrová, VI. třída

OKRESNÍ KOLO OLYMPIÁDY V ČESKÉM JAZYCE

Konalo se ve čtvrtek 6. února v Klubu DDM Rakovník.

JMÉNO	GRAMATIKA	SLOH	BODY CELKEM	MÍSTO
Barbora Havlíčková	8	4	12	8. – 10.
Jolana Ťažiarová	5	1	6	16. – 18.

NĚCO PRO ZASMLÁNÍ

Ptá se syn otce: „Tati, co žere velbloud?“

„No, na co přijde.“

„A co když nepřijde na nic?“

„Tak žere něco jiného.“

V ústavu pro duševně choré se ptá jeden pacient druhého: „Hledáš konec toho provázku?“

„Ano.“

„Tak už nehledej, já jsem ho uštíhl.“

© Neopatrná návštěvnice muzea narazí do stolku s vázou, která spadne na zem a rozbije se na kusy. Příběhne hlídač a zoufale volá: "Ženská nešťastná, ta váza byla z 15. století!" Návštěvnice se chytne za srdce a povídá: "Uf, to jsem si oddechla! Já se bála, že je nová."

ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ JESENÍČKU

ŘEŠENÍ HÁDANEK Z ČÍSLA 10/2013-2014:

1.- KNIŽNÍ ČERVOTOČ

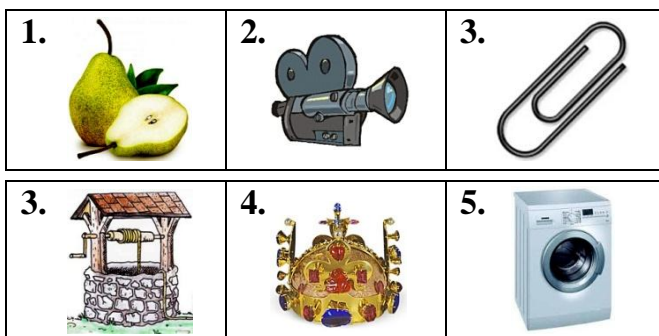

Budou-li knihy zařazeny do knihovny jak ukazuje obrázek, bude druhý díl lexikonu stát napravo od prvního dílu. Tím se přední desky prvního dílu dotýkají zadních desek druhého dílu. Červotoč se tedy musí prokousat pouze deskami prvního dílu a **po třech dnech** se dostane k zadním deskám druhého dílu lexikonu.

2.- DOPLŇOVAČKA

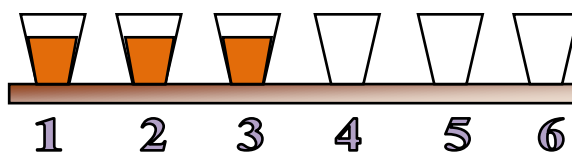
Vratné lahve

Podle obrázků doplň jednotlivá slova (všechna budou končit na **A**). Vyluštíš, kdo se skrývá za popisem: *DROBNÝ DRAVÝ DINOSAURUS, ŽIL VE SKUPINÁCH, ZNÁMÁ JE JEHO PŘZDÍVKA „STRAŠNÝ DRÁP“, PROTOŽE TÍM VŽDY NAPADAL SVOU KOŘIST.* Je to ...

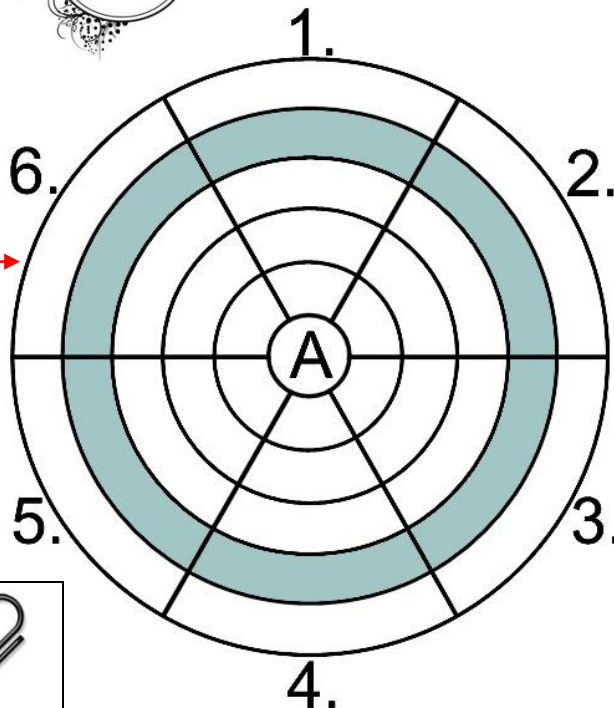

1 ŠEST SKLENIC

V řadě stojí šest sklenic. První tři jsou naplněny limonádou, další tři jsou prázdné. Co nejmenším počtem tahů zaříd', aby v řadě stály střídavě vedle sebe vždy jedna plná a jedna prázdná sklenice. Za tah je považován pohyb pouze jedinou sklenicí. Kolik tahů potřebuješ?

2 KRUHOVKA

SOUTĚŽNÍ KUPON JESENÍČKU

JMÉNO

TŘÍDA